КАТЕГОРІЇ ФАХОВИХ ВИДАНЬ

З метою якісного оцінювання й офіційного визнання наукових публікацій, у яких опубліковані основні наукові результати дисертацій здобувачів наукових ступенів та досліджень претендентів на присвоєння вчених звань, розвитку вітчизняного наукового потенціалу та інтеграції його у світовий науковий простір, МОН розробило новий Порядок формування Переліку наукових фахових видань України.

Порядок підсилює процедуру забезпечення редакціями журналів якісного незалежного рецензування поданих до публікації матеріалів та дотримання редакційної етики й академічної доброчесності, передбачає участь закордонних науковців у редакційних колегіях. У вимогах до фахових журналів передбачаються позиції, що загальноприйняті у світовій практиці, зокрема, присвоєння кожному опублікованому матеріалу міжнародного цифрового ідентифікатора DOI (digital object identifier) та інше.

Головною новиною є новий підхід у градації журналів за ступенем їх включення у міжнародний наукометричний простір.

Перелік наукових фахових видань України планується формувати за категоріями A, Б і B.

Категорія А присвоюється науковим виданням, які включені до міжнародних наукометричних баз даних Web of Science Core Collection та/або Scopus. Таким журналам автоматично присвоюється статус фахових.

Категорія Б присвоюється іншим науковим фаховим виданням, які відповідають певним вимогам, прийнятим у світовій практиці, та які включені до інших (окрім зазначених вище) профільних міжнародних наукометричних баз даних.

Категорія В присвоюється всім науковим фаховим виданням, що включені до переліку на день затвердження цього порядку наказами МОН, а також може присвоюватися виданням, котрі були вилучені з категорії А або категорії Б, на термін два роки. Видання категорії В, яке протягом двох років не отримало права на присвоєння категорії А чи категорії Б, вилучається з переліку без права поновлення. Тобто категорія В є так би мовити «ситом», через яке мають пройти журнали, що претендують на гідний науковий рівень і мають для доведення такої своєї спроможності певний час.

Журнал, який отримав статус фахового із визначенням певної категорії, обов'язково підлягає моніторингу МОН щодо дотримання ним вимог цього порядку. За результатами моніторингу видання може залишитись у відповідній категорії, бути переведене в іншу категорію або може бути виключеним з переліку, про що МОН інформує засновника (співзасновників) наукового видання та висвітлює цю інформацію на офіційному web-сайті.

Підставами для виключення видання з переліку за рішенням МОН, зокрема, можуть бути: порушення принципів академічної доброчесності під час опублікування видання редакцією, авторами публікацій, рецензентами; систематичні публікації матеріалів, які не містять нових наукових результатів і водночас не містять інформації про те, що вони є оглядовими чи науково-методичними.

Такий підхід до формування системи наукових періодичних видань сприятиме створенню інформаційного простору якісної публічної комунікації українських учених, зокрема якісного донесення результатів їх діяльності до вітчизняної і світової наукової спільноти.

Джерело:

Шевцов А. Про реформи в системі атестації кадрів вищої кваліфікації, *газета «Освіта України» № 6, 2018 р.*